

Մ աշտոցի Արձագանգ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ
WWW.SOURPHAGOP.ORG (25-րդ տարի)

Այս թիւով.....

Խմբագրական՝ Վերամուտ 46 Էջ 2

Սեպտեմբեր ամսուան բացատրական
տօնացոյց: Էջ 3-5

Գիտէի՞ր թէ
Վարագայ Սուրբ Խաչ,
Վարագավանք
Խաչվերաց
Սուրբ Գեորգ Զօրավար
Նիկիոյ Ժողով
Նաւակատիք

Ո՞րն է Ճիշդ պատասխանը Էջ 6-9

45-րդ տարեշրջանի Ամավերջի
Հանդէս Էջ 10-17

Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Նոր
Դասագիրքերու Շնորհանդէս Էջ 18-21

Նկարներ մեր 45-րդ Տարեշրջանէն
Էջ 22-23

Վերամուտ 2025-26 Էջ 24

Ամսուան Համարը

«Զգեցէք որ մանուկները ինծի գան,
արգելք մի ըլլաք անոնց, որովհետեւ
այդպիսիներուն է Աստուծոյ
արքայութիւնը»:

Աւետարան ըստ Մարկոսի 10.14

Սեպտեմբեր 2025 (ԼԳ տարի թիւ 1)

Կ... ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ
ԴՊՐՈՑ

Խաչքարի Հեղինակ՝
Ժողովրդական Վարպետ
Ռուբեն Նալբանդյան

Հաւատք

Կրօն

Եկեղեցի

Լեզու

Մշակոյթ

Վերամուտ 46

Մեր ժողովուրդի ամենէն կարեւոր հարստութիւնը մեր բարոյական դիմագիծին առողջութիւնն է եւ երբ մեր նոր սերունդը հայ քրիստոնէական դաստիարակութեամբ եւ մեր մայրենի եկեղեցւոյ մաքուր կաթով չի սնանիր, կը նշանակէ թէ արդէն բարոյական այլասերումի վտանգը կը սպառնայ մեզի:

Պատմութիւնը կը վկայէ թէ՛ աշխարհասփիւռ մեր գաղութներուն երկարակեցութիւնը կախեալ է ոչ թէ տուեալ գաղութի նիւթական պայմաններէն, այլ անոր հոգեւոր արժէքներէն ու բարոյական սկզբունքներէն:

1980 Սեպտեմբերի 14-ին ծնունդ առած Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցը կը պատրաստուի իր 46-րդ յաջորդական տարեշրջանին:

«Ձգեցէք որ մանուկները ինծի գան, արգելք մի՛ ըլլաք անոնց, որովհետեւ այդպիսիներուն է Աստուծոյ արքայութիւնը»:

Յիսուսի այս խօսքերը պէտք է ըլլան հիմը Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ մտապատկերին, մանաւանդ Գանատայի մէջ՝ երբ պետութեան կողմէ վարժարաններու մէջ, հայ կրօնական դաստիարակութեան սահմանափակումին հետեւանքով, եկեղեցիներուն համար կենսական կը դառնայ հայ քրիստոնէական դաստիարակութիւն փոխանցել նոր սերունդին, հիմնականօրէն Կիրակնօրեայ Դպրոցներու միջոցով:

«Մաշտոցի Արձագանգ»ի 33-ամեակին ընդմէջէն պիտի շարունակենք մեսրոպատառ գրութիւններ ներկայացնել մեր աշակերտներուն, մանաւանդ համացանցին վրայ: Մեր կայքէջը, www.sourphagop.org-ը իր 25-րդ տարին պիտի ամբողջացնէ Սուրբ Յակոբի օրը:

Այս տարի եւս, օգտագործելով զանազան միջոցներ, պիտի շարունակենք սորվեցնել մեր աշակերտներուն.

- Հայ բարքեր եւ կենցաղ
- Հայկական տօներ ու սովորութիւններ
- Երգեր եւ շարականներ
- Հայերէն Աստուածաշունչ բանալ եւ կարդալ
- Հայ եկեղեցւոյ պատմութիւն
- Ձեռային աշխատանքներ:

Այս բոլորը՝ Հայ Քրիստոնէայ նկարագիր մը կերտելու համար:

Թող Բարձրեալն Աստուծոյ աչքն ու աջը հովանի ու առաջնորդ ըլլան Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցին, որպէսզի մեր ժողովուրդի նոր սերունդի զաւակները «պարարտ հողի մէջ աճելով պտուղ տան, մէկի տեղ երեսուն, մէկի տեղ վաթսուն, կամ մէկի տեղ հարիւր»:

«Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհքը, Աստուծոյ սէրը եւ Սուրբ Հոգիին հաղորդութիւնը մեր բոլորին հետ ըլլան: Ամէն»:

Սեպտեմբեր ամսուան բացատրական տօնացոյց

Շբթ. 6	Նիկիոյ Ս. Ժողովի 318 Հայրապետները
Բշ. 8	Բարեկենդան Ս. Խաչի Պահոց, Տօն Ծննդեան Ս. Աստուածածնի յԱննայէ
Շբթ. 13	Նաւակատիք Սուրբ Խաչի
Կիր. 14	Տօն Վերացման Ս. Խաչին (Խաչվերաց)
Բշ. 15	Յիշատակ Մեռելոց
Կիր. 21	Հայաստանի Հանրապետութեան Անկախութեան օր
Շբթ. 27	Սուրբ Գեորգ Զօրավար
Կիր. 28	Վարագայ Սուրբ Խաչի տօն

Պահքի Օրեր: 3,5, 9-12, 17,19,22-26

Գիտէի՞ր թէ՞

1. Խաչվերացին օրը, ռեհանով զարդարուած խաչով տեղի կ'ունենայ Թափօր-Անդաստանը:
2. Հայց. Եկեղեցոյ սովորութիւններէն է Խաչվերացի տօնին օրինել զանազան միրգեր:
3. Պօղոս Առաքեալ կը գրէ. «Գալով ինծի քաւ լիցի եթէ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի խաչէն զատ ուրիշ բանով պարծենամ»:
4. Հայց. Եկեղեցին ունի Ս. Խաչի 3 տօներ եւս. Գիւտ Խաչի, Վարագայ Խաչ, Երեւման Խաչ:
5. Ս. Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի վերամուտը ամէն տարի Խաչվերացին տեղի կ'ունենայ:

Վարագայ Սուրբ Խաչ Ամէն տարի Սուրբ Գեորգին յաջորդող Կիրակին, որ միշտ Սեպտեմբեր 28-ի ամենէն մօտ Կիրակին է, Հայաստանեայց Եկեղեցին կը նշէ խաչին նուիրուած Վարագայ Ս. խաչի տօնը: Այս տօնը կը վերագրուի Ս. խաչի երեւման Վարագ լեռներու բարձունքներուն վրայ կառուցուած վանքին մէջ: Ըստ աւանդութեան, Ս. Հռիփսիմէն այդ տեղ պահեր է իր վիզի խաչը: Հոն, շուրջ 653 թուականին, երկու ճգնաւորներ, Յովէլ եւ Թողիկ, տեսիլք մը կ'ունենան. հրաշալի լուսաւորութիւն մը զիրենք կ'առաջնորդէ դէպի Վանի Վարագ լեռներ, ուր լուսաւորութիւնը կը կեդրոնանայ ու ի յայտ կու գայ խաչ մը:

Վարագավանք Կը գտնուի Վան քաղաքին հարաւ-

արեւելեան կողմը, Վարագ լեռան արեւմտեան լանջին: 653-ին երբ յայտնի կը դառնայ Վարագայ Ս. Խաչի «Նշան»ի տեղը, Ներսէս Գ. կաթողիկոս Տայեցին, կը կառուցէ Ս. Նշան եկեղեցին եւ կը հաստատէ Վարագայ Ս. Խաչի տօնը: 870-ին արաբները կը գրաւեն Վարագավանքը, սակայն շատ չանցած Աշոտ Արծրունի իշխանը կ'ազատագրէ զայն: 1857-ին Վարագավանքի վանահայր կը նշանակուի Խրիմեան Հայրիկը «Մկրտիչ Ա. Խրիմեան Վանեցի»: Վանքը 1915-էն ի վեր լքուած է եւ ներկայիս աւերակ վիճակի մէջ կը գտնուի:

ԽԱՉՎԵՐԱՑը Հայ Եկեղեցւոյ հինգ տաղաւարներէն վերջինն է: Ան Խաչին նուիրուած տօներուն մէջ ամենակարևորն է, որովհետև նուիրուած է խաչին գերութիւնէն վերադարձին, անոր բարձրացման և փառաբանութեան պատմական յիշատակին: Հայաստանեայց Եկեղեցին Խաչվերացը կը տօնէ Սեպտեմբերի 11-17 ժամանակահատուածին հանդիպող Կիրակի օրը, իսկ տօնի յաջորդ օրը մեռելոց է:

610 թ. պարսից Խոսրով արքան մեծաքանակ զօրքով կը յարձակի Բիզանդական կայսրութեան վրայ: Սկզբնական յաջողութիւններէն ոգևորուած՝ պարսկական զօրքերը 614 թ. կը մտնեն Երուսաղէմ: Շատերը կը սպաննեն եւ շատերն ալ գերի կը վերցնեն: Վերջիններուն մէջ էր նաև Երուսաղէմի Զաքարիա հայրապետը: Բայց պարսիկներն այսքանով չեն բաւարարուիր. կը մտնեն Ս. Յարութեան տաճար և գերի կը վերցնեն այն տեղ պահուող Աստուածընկալ Ս. Խաչը, որ Դ. դարի սկզբին Կոստանդիանոս կայսեր մօր Հեղինէի ձեռքով գտնուէր և պաշտամունքի առարկայ էր դարձեր բոլոր քրիստոնէաներու համար:

628 թ. Բիզանդական զօրքերը Հերակլ կայսեր գլխաւորութեամբ խաչափայտը վերադարձնելու համար կը պատերազմին պարսիկներու դէմ: Բիզանդական զօրքին կ'օժանդակէ նաև հայկական զօրախումբը Մծեծ Գնունիի գլխաւորութեամբ: Տիրոջ օգնութեամբ Բիզանդացիները յաղթանակ կը տանին:

Ս. Խաչը հանդիսաւոր թափօրով կը տեղափոխուի հայոց Կարին քաղաքը: Իսկ Կարինէն զայն կը տեղափոխեն Կ. Պոլիս, ապա Երուսաղէմ: Գերեզարձի ճանապարհին Տիրոջ խաչափայտը կը բարձրացուէր և ցնծութեան առիթ կ'ըլլար ժողովուրդին համար:

Խաչը քրիստոնէաներու համար Աստուծոյ զօրութիւնն է ու պարծանքներու պարծանքը, որուն վրայ իր անմեղ արիւնը թափեց Քրիստոս, տալով մեզ յաղթութեան զէնքը՝ ընդդէմ սատանային ու անոր խաբկանքներուն: Յիսուս խաչին վրայ ցոյց տուաւ իր անհուն սէրը մարդկութեան հանդէպ, և խաչը դարձաւ մեզի համար յոյսի, սիրոյ և փրկութեան երաշխիք:

Սուրբ Գէորգ Զօրավար

Խաչվերացէն 13 օրեր ետք եկող շաբաթ օրը Ս. Գէորգ է: Ան նահատակուած է Նիկոմեդիոյ մէջ մօտաւորապէս 303 թուականին:

Հասակ առած է քրիստոնէայ ընտանիքի մէջ: Երբ Հռոմէացի Դիոկղետիանոս կայսրը (284 - 305) հրովարտակ կը հրատարակէ քրիստոնէաներուն դէմ, Գէորգ զօրավարը կը պատռէ Նիկոմեդիա քաղաքի հրապարակին վրայ կախուած այս արքունական հրամանը:

Այս պատճառով կը չարչարուի եւ կը նահատակուի, որովհետեւ կը մերժէ ուրանալ իր քրիստոնէութիւնը:

Բազմաթիւ աւանդութիւններ հիւսուած են Ս. Գէորգի մասին: Ասոնցմէ ամենածանօթը այն է որ Գէորգը վիշապ մը սպաննելով կոյս մը ազատած է եւ այդ պատճառով կ'ընդունուի որպէս վիշապասպան սուրբ:

Անգլիացիները իրենց պահապան սուրբը կը համարեն Ս. Գէորգը (Saint George): Սուրբ Գէորգի անունով եկեղեցիներ ունին Հայերը եւ եւրոպական ժողովուրդները:

Նիկիոյ Ժողով

Արիոս Աղեքսանդրացի, իմաստասիրական հմտութեամբ ծանօթ անձ մըն էր, որ մինչեւ իսկ հայրապետութեան յաջորդելու փափաքեցաւ: Այն ժամանակ Յիսուսի անձին վրայ խնդիրներ կային եւ Արիոս ալ սկսաւ պաշտպանել այն տեսակետը թէ Յիսուս Քրիստոս չէ մարդացեալ Որդին Աստուծոյ, այլ գերագոյն արարած մը, եւ թէ իրեն տրուած Որդի Աստուծոյ կոչումը բառացի իմաստով առնելու չէ: Աղեքսանդր հայրապետ Աղեքսանդրիոյ գաւառական ժողովներու մէջ, 312-ին եւ 319-ին, հերքեց Արիոս երեցին կարծիքը, որ սակայն իրեն պաշտպան եպիսկոպոսներ ալ ունեցաւ եւ Եւսեբիոս արքեպիսկոպոսը Նիկումիոյ մէջ տեղի ունեցած ուրիշ ժողովով մը արձակեց Արիոսը: Աղեքսանդրիոյ ժողովներուն դատապարտութենէն: Երբ որ վէճերը ընդհանրացան եւ եկեղեցւոյ մէջ հակառակութիւնները սաստկացան, Կոստանդիանոս կայսրը ուզեց խնդիրը ընդհանուր ժողովի մը մէջ լուծել եւ բոլոր քրիստոնէայ աշխարհի եպիսկոպոսները հրաւիրեց Նիկիա քաղաքը 325-ին, ուր ժողովը բացուեցաւ Յունիս 19-ին: Հրաւիրուած էին նաեւ Տրդատ եւ Գրիգոր որոնք կամ չուզելով, կամ չկրնալով անձամբ երթալ, Արիստակէսը իրենց փոխանորդ նշանակեցին, եւ իրենց կարծիքին ու դաւանութեան յայտարարութիւնն ալ գրաւոր յանձնեցին անոր եւ ճամբայ հանեցին (ԽՈՐ. 176): Արիստակէս եղաւ Նիկիոյ 318 հայրապետներէն մին, որոնք միայն քանի մը հոգիի տարաձայնութեամբ, Արիոսական վարդապետութիւնը դատապարտեցին եւ Արիոսը նզովեցին: Կոստանդիանոս ալ զայն աքսորեց: Նիկիոյ ժողովին մասնակցած հայրապետներու անուանացանկին մէջ կը կարդացուի Հայոց Մեծաց Արիստարքոս կամ Արիստակիսոս կամ Արսափիոս անունով եպիսկոպոսը, որ մեր Արիստակէսն է, թէպէտ օրինակէ օրինակ անունը աղաւաղուած է: Յատուկ գործունէութեան կամ բանախօսութեան յիշատակ մը չունինք, բայց արդէն այնչափ եպիսկոպոսներուն մէջէն միայն քանի մը պայքարողներու անունները կը տեսնուին ժողովի ատենագրութեանց մէջ: Արիստակէս ժողովէն ուղղակի վերադարձաւ Վաղարշապատ արժանահաւատ բանիւ, եւ քսան կանոնեալ գլխովը ժողովոյն (ԽՈՐ. 177): Գրիգոր ուղղափառ հաւատքի յաղթանակին վրայ ուրախանալով ընդունեց եւ հռչակեց Նիկիոյ կանոնները, «եւ սուղ ինչ գլուխս յինքենէ ի կանոնս ժողովոյն յաւելու» (ԽՈՐ. 177):

Մաս տուողը կ'ըսէ. «Մասն եւ բաժին եղիցի Սուրբ Պատարագիս»
 Մաս ստացողը կ'ըսէ. «Բաժին իմ Աստուած Յաւիտեան»

Նաւակատիք (նոր կերտել, նոր շինել) նորաշէն տաճարի, եկեղեցւոյ, ամէն նորի բացման, տարեդարձի ու նուիրագործութեան հանդէս: Նաւակատիք է նոր աւարտած եկեղեցւոյ առաջին նուիրագործութիւնը, ինչպէս նաեւ՝ նուիրագործութեան տարեդարձը: Հայ եկեղեցին նաւակատիքները սկսած է կատարել կամ յիշատակել մեծահանդէս տօներու նախընթաց օրերուն: Նաւակատիքով պահքի խստութիւնը կը մեղմացուի՝ առանց զայն ամբողջովին վերացնելու, այսինքն՝ մտեղէնը խստիւ արգիլելով՝ կը ներուի ձկնեղէնի ու կաթնեղէնի կիրառութիւնը Պատարագի մատուցումէն ետք:

Այդպէս է նաև Հայ եկեղեցւոյ հինգ տաղաւար տօներու նախընթաց օրերուն: Այսինքն՝ Վարդավառի, Աստուածածնի Վերափոխման ու Խաչվերացի նախընթաց շաբաթ օրերուն, առաւօտեան Պատարագէն ետք, իսկ Ս. Ծննդեան ու Ս. Զատիկի ճրագալոյցերուն, երեկոյեան Պատարագէն յետոյ կաթնեղէն ու ձկնեղէն գործածելը նոյնպէս Նաւակատիք կը նշանակէ:

Նաւակատիքը իբրև առանձին տօն կը նշուի Խաչվերացի տօնի նախընթաց շաբաթ օրը, 4-րդ դարու բիզանդական կայսրուհի Հելլինէի նախաձեռնութեամբ Երուսաղէմի Սուրբ Յարութեան մեծ տաճարը շինուելէն ետք զայն նուիրագործելու և օծելու տարեդարձի օրը, որ ամբողջ քրիստոնէայ աշխարհի համար կարեւոր յիշատակ է:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ
Կիրակնօրեայ Դպրոցներու նշանաբանը: Մարկոս 10.14

Յիսուս, մանուկները, արգելք, այդպիսիներուն,
արքայութիւնը

----- ըսաւ.

«Ձգեցէք որ ----- ինծի գան, ----- մի՛
ըլլաք անոնց, որովհետեւ ----- է Աստուծոյ
-----»:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Ա., Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

1.- Ո՞ր տարին հիմնուեցան
«Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ
Դպրոցները».

ա. 1900

բ. 1929

գ. 1979

դ. 1980:

2.- Ո՞ր տարին հիմնուեցաւ Մոնթրէալի
Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցը.

ա. 1900

բ. 1929

գ. 1979

դ. 1980:

3.- Այս տարի «Մաշտոցի Արձագանգ»ի
քանի՞ երորդ տարեդարձն է:

ա. 6

բ. 32

գ. 17

դ. 30:

4.- Աստուածաշունչը կը բաղկանայ
երկու մասերէ. առաջին մասը
կը կոչուի «--- Կտակարան» իսկ
երկրորդը՝ «Նոր -----»:
Առաջին մասը գրուած է Քրիստոսէ ---
-- իսկ երկրորդը ----- ետք:

5.- Ի՞նչ կը կոչուի այն տաղաւարը
որ կը տօնենք Սեպտեմբեր ամսուան
ընթացքին.

ա. Խաչվերաց

բ. Սուրբ Ծնունդ

գ. Սուրբ Զատիկ

դ. Սուրբ Աստուածածնի

Վերափոխում:

6.- Հետեւեալ սուրբերէն որո՞ւն տօնը
կը տօնենք Սեպտեմբերին.

ա. Սուրբ Սարգիս

բ. Սուրբ Գեորգ

գ. Սուրբ Թադէոս

դ. Սուրբ Պետրոս:

7.- Ի՞նչ կը կոչուի խաչին
կեդրոնական մասը.

-----:

8.- Յիսուս քանի՞ տարեկան էր երբ
մկրտուեցաւ.

ա. 6

բ. 32

գ. 30

դ. 33:

9.- Ամբողջացո՞ւր Հայց. Եկեղեցւոյ
Կիրակնօրեայ Դպրոցներու
Մաղթերգին առաջին 4 տողերը.

Կիրակնօրեայ Սուրբ յարկին
մենք ----- ենք լուսաբաղձ
Կայծերու պէս -----
Յայտած՝ սրտէն պերճ -----:

10.- Ամբողջացո՞ւր Հայց. Եկեղեցւոյ
Կիրակնօրեայ Դպրոցներու
Մաղթերգին երկրորդ 4 տողերը.

Ուստի քալենք -----,

Ո՛վ հարազատ զարմ -----

----- գընացքով

Լոյս-աղբիւրին -----:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ., Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

1.- Ո՞վ է ներկայիս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը.

- ա. Սահակ Բ. Խապայեան
- բ. Արամ Ա.
- գ. Գարեգին Ա.
- դ. Գարեգին Բ.:

2.- Ո՞վ է ներկայիս Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը.

- ա. Սահակ Բ. Խապայեան
- բ. Արամ Ա.
- գ. Գարեգին Ա.
- դ. Գարեգին Բ.:

3.- Ըստ Ա. Կորնթացիներուն 13րդ գլուխին երեք հիմնական շնորհներն են Հաւատք, Յոյս եւ Սէր, եւ այս երեքն ամենէն մեծն է...

- ա. հաւատքը
- բ. յոյսը
- գ. սէրը
- դ. Աստուածային հիմնական շնորհները թիւով 4 են:

4.- Վերջին ընթրիքի ընթացքին Յիսուս հաստատեց Հաղորդութեան խորհուրդը: Աւագ շաբթուան ո ը օրն էր այդ.

- ա. Երկուշաբթի
- բ. Ուրբաթ
- գ. Հինգշաբթի
- դ. Չորեքշաբթի:

5.- Սուրբ Ծնունդի մաղթանքն է.- Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ, օրհնեալ է...

- ա. Քրիստոսի Ծնունդը
- բ. Յայտնութիւնը Քրիստոսի
- գ. Յարութիւնը Քրիստոսի
- դ. Անունը Քրիստոսի:

6.- Պատարագի ընթացքին ո՞վ (որո՞նք) կ'երգէ (կ'երգեն) «Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ...».

- ա. Պատարագիչը
- բ. Սարկաւազը
- գ. Քահանան
- դ. Դպիրները:

7.- Ս. Պատարագի ընթացքին Ողջոյն տուողը կ'ըսէ: «Քրիստոս - մէջ --- յայտնեցաւ»:

8.- Ս. Պատարագի ընթացքին ողջոյն ստացողը կը պատասխանէ. «----- է ----- Քրիստոսի»:

9.- Հինգ տաղաւարներն են.-Ս. Ծնունդ, Ս. Զատիկ, Այլակերպութիւն, Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի եւ

....

- ա. Մեռելոց
- բ. Խաչվերաց
- գ. Ծաղկազարդ
- դ. Համբարձում:

10.- Ս. Զատիկէն 40 օրեր ետք կը տօնենք.

- ա. Համբարձում
- բ. Երեւում
- գ. Այլակերպութիւն
- դ. Յայտնութիւն:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Երկրորդականի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր:

1.- ----- կը կոչուի եկեղեցւոյ արեւմտեան բաժինը որ տաճարէն բաժնուած է պատով ու դուռով, որուն մէջ կը կենային ապաշխարողները որոնք պատրաստ չէին հաղորդութիւն ստանալու:

2.- 325 թուականի Նիկիոյ ժողովին Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ներկայացուցիչն էր, - - - - - ը՝ Գրիգոր Լուսաւորչի որդին:

3.- 325 թուականին գումարուած Նիկիոյ ժողովին մասնակցեցան - - - հայրապետներ (կամ անոնց ներկայացուցիչները):

4.- Առաջին տիեզերական ժողովը տեղի ունեցաւ - - - - - մէջ, - - - թուականին :

5.- Խաչվերացը կը տօնենք Սեպտեմբեր - - ի ամենէն մօտ գուգադիպող Կիրակի օրը:

6.- Հայաստանեայց եկեղեցւոյ խաչի տօներն են.

ա. - - - - խաչի
բ. - - - - - խաչ
գ. - - - - - խաչ
դ. Խ - - - - -:

7.- Խաչվերացէն 13 օրեր ետք Ս. - - - - - ին տօնն է, եւ յաջորդ օրը - - - - - Սուրբ Խաչ է:

8.- Ըսէ՛ մէկ բառով՝ նոր կերտել, նոր շինել

9.- Ամբողջացո՛ւր: Խաչվերացին օրը, ռեհանով զարդարուած խաչով տեղի կ'ունենայ -----:

10.- Ամբողջացո՛ւր. Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ սովորութիւններէն է Խաչվերացի տօնին օրինել զանազան -----:

11.- Ո՞վ գրած է:
«Գալով ինծի քաւ լիցի եթէ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի խաչէն զատ ուրիշ բանով պարծենամ»:

ա. Ս. Պօղոս Առաքեալ
բ. Ս. Պետրոս Առաքեալ
գ. Ս. Յովհաննէս Առաքեալ
դ. Ս. Թադէոս Առաքեալ

12.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Ս. Կոյս Մարիամի ծննդեան տօնը.

ա. Սեպտեմբեր 8
բ. Օգոստոս 8
գ. Յունուար 8
դ. Հոկտեմբեր 8:

45-րդ Տարեշրջանի Ամավերջի Հանդես

Կիրակի, 19 Մայիս 2025-ին, կեսօրէ ետք ժամ 1:30-ին, տեղի ունեցաւ Սուրբ Յակոբ Առաքելական եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի 2024-25 տարեշրջանի աւարտական հանդէսը Գանատայի Հայոց Թեմի բարեխնամ Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Բաբգէն Արք. Չարեանի, նախագահութեամբ:

Առաջնորդ Սրբազան Հօր կողքին ներկայ էին՝ Հոգշ. Տ. Յակոբ Վրդ. Եագուպեանն ու Ազգային Վարչութեան Ատենապետ՝ Տիկին Ծովիկ Թերզեանը: Ներկայ էին նաեւ Սուրբ Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր եկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան ներկայացուցիչներ՝ ատենապետ Տիար Մարօ Տէր Պետրոսեան, ատենադպիր Տիկ. Անի Թորիկեան Պապիկեան, եւ Տիար Գեորգ Թորոսեան, ինչպէս նաեւ Հայ համայնքի զանազան կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ, ծնողներ եւ ազգայիններ, հաճոյքը ունեցան հետեւելու խնամքով պատրաստուած գեղեցիկ յայտագրի մը, որ եկաւ իր գործադրութեամբ, փաստելու մէկ կողմէ վարժարանի ուսման բարձր մակարդակը եւ միւս կողմէ՝ հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցւոյ ազգային դիմագիծը:

Յայտագիրը, խորքին մէջ բաժնուած էր երկու մասի: Առաջին մասով վարագոյրը բացուեցաւ վարժարանին աւելի քան 70 աշակերտներու խումբին դիմաց, որ իր Տէրունական աղօթքով եւ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ վարժարաններու մաղթերով բացումը կատարեց հանդէսին. ապա մանկապարտեզէն մինչեւ երկրորդական դասարանի աշակերտներուն գործադրութեամբ շարունակուեցաւ յայտագիրը, ուր աշակերտները իրենց աղօթքներով, սաղմոսներով, ոտանաւորներով, երգերով եւ վարժարանին երգչախումբին մասնակցութեամբ, ներկաներուն ներկայացին իրենց միամեայ տարեշրջանի ձեռքբերած կարողութիւններն ու գիտութիւնը, ստեղծելով հոգեպարար եւ բեմ-հանդիսատես

Հայաստանայց Եկեղեցւոյ

Սուրբ Յակոբ

Կիրակնօրեայ Դպրոց

Հիմնադր. 1980, Մոնթրեալ

director@sourphagop.org www.sourphagop.org

2024-25 ՏԱՐԵՇՐՁԱՆԻ ԱՄՍՎԵՐՁԻ ՀԱՆԴԷՍ

Կիրակի՝ 18 Մայիս 2025, Ժամը 1:30 կ.ն. Բաստրմաճեան Մրահ

ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Հայր Մեր (յոտնկայս)	Աշակերտութիւն	«Յիսուսի Հրաշքները»	Նախակրթարանի Տեսերիզի խմբակ
Իմաստութիւն Հօր, Յիսուս... (յոտնկայս)	Աշակերտութիւն	Երկրորդական Գ. դասարանի Տեսերիզի ներկայացում	
ԳԳործն ձեռաց մերոց... (յոտնկայս)	Աշակերտութիւն	Տնօրէնի խօսք	Թորոն Պապիկեան
Մաղթերը՝ Հայց. Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու		Վկայականներու եւ Վկայագրերու Բաշխում	Նախակրթարան
Բացման Խօսք	Ջաւէն Չուլճեան եւ Նշան Պէքթեան (Երկր. Գ.)		
Աղօթք՝ «Հաշակեցոյր...»	Բողոք եւ Կոկոն		
Տարբ. Պատուիրանները	Մաղիկ եւ Նախ. Ա.		Սոֆիա Արդեան
«Հինգ Տաղարանները»	Նախ. Բ. եւ Գ.		Սիրար Քաշճեան
«Միտր Գլուխը» (հատուած)	Նախ. Գ.		Ալֆրէտ Թիւրուզ
Հաւատամք	Նախ. Գ. Ե. Եւ Ջ.		Մատիսըն Թիւրուզ
Երգեր			Էտուարտ Կօլտըն
• Նոր Մաղիկ	Նախ. Ե. Ջ. եւ Երկրորդական		Յակոբ Հաթթօ
• Ամեն Հայի	Նախ. Գ. Ե. Ջ. եւ Երկրորդական		Միքայէլ Պենկեան
• Սուրբ Աստուած	Աշակերտութիւն	Փակման Խօսք եւ Պահպանիչ	Մաքիաս Ռիտ
• Այբուբեն	Աշակերտութիւն		
• Խաչին զինուոր	Աշակերտութիւն	ԿԻԼԻԿԻԱ	Ռաուֆչեան, Աշակերտներ եւ Ներկաներ
			Առաջնորդ Սրբազան Հայր

յարաբերական ջերմ մթնոլորտ մը: Ամեն անգամ ծափողջիւններով, անոնք արժանացան ներկաներու անխառն գնահատանգին եւ քաջալերանքին:

Նորութիւն էր նախակրթարանի տեսերիզի խմբակի պատրաստած «Յիսուսի Հրաշքները» տեսերիզը, ուր աշակերտներ իրենց լեզուով պատմեցին Յիսուսի գործած տարբեր հրաշքները:

Վարժարանի տնօրէնը իր խօսքին մէջ յակիրճ կերպով ըրաւ վարժարանին պատմականը, վեր առնելով անոր զարգացման ընթացքը եւ շեշտը դնելով հետապնդած նպատակին՝ ստեղծել միջավայր մը, ուր երեխան, պատանին ճանչնայ իր քրիստոնեայ արմատները եւ զանոնք պահելու անհրաժեշտութիւնը:

Հանդիսութեան ընթացքին, Նախակրթարան բաժնի 8 աշակերտներու ստացան իրենց համապատասխան Վկայականներ կամ Վկայագիրերը Առաջնորդ Սրբազան Հօր Ձեռքով:

Սրբազան Հայրը փոխանցեց իր սրտի խօսքը եւ գնահատանքը՝

~ Դպրոցի Տնօրէնութեան

~ Ուսուցչական կազմին

~ Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւին եւ Հոգաբարձութեան

~ Աշակերտներուն եւ անոնց ծնողներուն

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը շեշտեց, որ Կիրակնօրեայ Դպրոցը ուսումնական հաստատութիւն մը չէ, այլ հոգեւոր տուն մըն է, ուր նոր սերունդը կը ծանօթանայ քրիստոնէական հաւատքին ու ինքնութեան, հայ ժողովուրդի ու հայ եկեղեցւոյ պատմութեան եւ մեր ժողովուրդի հոգեմտաւոր ժառանգութեան:

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը յատկապես գնահատեց Դպրոցի Տնօրենին՝ Պրն. Թորոս Պապիկեանի նախանձախնդրությունը, ճիգն ու յանձնառությունը, կամաւոր երիտասարդները ներգրաւելու եւ մասնակից դարձնելու այս իր նուիրական աշխատանքին:

«Իսկապէս գնահատելի է տեսնել նոյն Կիրակնօրեայ Դպրոցէն շրջանաւարտ երիտասարդներու բանակ մը, որոնք կամաւորաբար կու գան ծառայելու», ըսաւ Բարգէն Արքեպիսկոպոս:

Հանդէսը վերջ գտաւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր «Պահպանիչ» աղօթքով եւ «Կիլիկիա» մաղթերգով:

Հանդէսի աւարտին Տնօրէնութիւնը հիւրասիրեց ներկաները, որոնք մեկնեցան գոհունակ եւ խաղաղ սրտով:

Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Նոր Դասագիրքերու ՇՆՈՐՀԱՆԴԵՍ

Հինգշաբթի, 3 Յուլիս 2025-ին, նախագահութեամբ՝ Թեմիս Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Բաբգէն Արքեպիսկոպոս Չարեանի, Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնի «Ահարոնեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Կիրակնօրեայ Նոր Դասագիրքերու շնորհահանդէսը:

Ներկայ էին Ազգային բարերար եւ դասագիրքերու մեկենաս՝ Տիկին Շաքէ Կեօնճեան, դասագիրքերու հեղինակ Պարոն Արշալիր Գաբունճեան, հոգեւոր հայրեր, միութեանց ներկայացուցիչներ, բարերարներ, բարեկամներ, Կիրակնօրեայ Դպրոցներու տնօրէններն ու ուսուցչական կազմերը եւ աշակերտները:

Հանդիսավարներն էին՝ գոյգ Կիրակնօրեայ Դպրոցի աշակերտները, որոնք բարի գալուստ մաղթեցին ներկաներուն, արտայայտելով իրենց կապուածութիւնն ու սէրը Կիրակնօրեայ Դպրոցին հանդէպ: Ապա հրաւիրեցին իրենց քոյրերն ու եղբայրները երգելու Կիրակնօրեայ Դպրոցներու մաղթերգը:

Մաղթերգի երգեցողութենէն ետք, Ազգային Առաջնորդարանի Քրիստոնէական Դաստիարակութեան Բաժանմունքի Վարիչ՝ Հոգեշնորհ Տ. Յակոբ Վարդապետ Եագուպեան, փոխանցեց բաժանմունքի խօսքը, շեշտելով. «Քրիստոնէական Դաստիարակութիւնը պէտք է նկատուի ոչ թէ ընտրելի, այլ անբաժանելի մասնիկը հայ ինքնութեան պահպանման գործին մէջ»:

Իր խօսքին աւարտին, Հոգեշնորհ Հայր Սուրբը երախտագիտութիւն յայտնեց բոլոր անոնց, որոնք իրենց բաժինը բերած էին այս Դասագիրքերու կազմութեան եւ հրատարակութեան աշխատանքներուն:

Սուրբ Յակոբ Եկեղեցոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի աշակերտներէն խումբ մը, երգեցին «Նոր Ծաղիկ» մեղեդին: Ապա, Դպրոցի տեսուչ Բարեշնորհ Թորոս Սարկաւազ Պապիկեան,

ներկայացուց Կիրակնօրեայ Դպրոցի առաքելությունն ու կենսաւորութիւնը՝ կարեւորելով անոր պատմական արմատներն ու պահպանման անհրաժեշտութիւնը: Ան շեշտեց, «Ժամանակին, երբ ընտանիքները հայախօս էին, հայ կրօնքն ու մշակոյթը բնականօրէն կը փոխանցուէր սերունդէ սերունդ, Կիրակնօրեայ Դպրոցը կարեւոր օղակ մըն էր այդ ժառանգութիւնը ամրապնդելու գործին մէջ: Այսօր, երբ մարտահրաւերները շատցած են, ազգային քրիստոնէական ինքնութիւնը սպառնալիքի տակ է, կորսուելու վախը կ'ապրինք ամէն օր, դպրոցներուն մէջ քրիստոնէական արժէքները չեն փոխանցուիր՝ Կիրակնօրեայ Դպրոցը ոչ միայն կարեւոր, այլ կենսական դեր ունի»:

Սուրբ Գեորգ Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի աշակերտներէն խումբ մը երգեցին «Երբ Սուրբ Հոգին իմ մէջ գործէ» երգը:

Ապա, Դասագիրքերու հեղինակ՝ Պարոն Արշալիր Գաբուճեան ներկայացուց երահատոր դասագիրքերու պատրաստութեան ամբողջ գործընթացը, խօսելով դասագիրքի բովանդակութեան, աշխատանքային գրքոյկի եւ ուսուցիչի ուղղեցոյցի մասին: Ան իր խօսքին մէջ ըսաւ, որ իւրաքանչիւր աշակերտ, ուսուցիչ կամ հաւատացեալ, երբ սոյն երեք դասագիրքերը կարդայ, համարեա կարդացած կ'ըլլայ ամբողջ Աստուածաշունչը: Իր խօսքի աւարտին ան կոչ ուղղեց, որ Աստուածաշունչը բոլորին կեանքի անբաժան մէկ մասնիկը ըլլայ, այլապէս բոլորիս կեանքը ճահիճի կը վերածուի:

Ապա, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, Տիկին Շաքէ Կեօնճեանը, Պարոն Արշալիր Գաբուճեանը եւ Հայր Յակոբը կատարեցին զինեձօնի արարողութիւնը:

Աւարտին, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը փոխանցեց իր սրտին խօսքը: Ան վերաբժեւորեց կրթական այս նոր նախաձեռնութեան կարեւորութիւնը մեր համայնքային կեանքէն ներս: Ան ընդգծեց, որ Դաստիարակութիւնը հիմնաքարը կը կազմէ մեր եկեղեցւոյ, ժողովուրդին եւ սերունդներու գոյատեւման:

«Այս դասագիրքերը միայն էջեր չեն՝ այլ սերմեր են, որ ցանուած են մեր զաւակերուն՝ հոգիներուն մէջ: Սերմեր՝ որոնք պիտի ծլին՝ հաւատքով, որոնք ջուր պիտի ստանան՝ աղօթքով ու ուսուցմամբ, եւ որոնք պիտի պտղաբերին՝ Աստուծոյ սիրոյն մէջ», ըսաւ Սրբազան Հայրը:

Ապա իր երախտագիտութիւնը արտայայտեց՝ Տիկին Շաքէ Կեօնճեանին, որ իր լուման դրաւ այս աստուածահաճոյ ծրագրի իրականացման, ինչպէս նաեւ՝ Պարոն Արշալիր Գաբուճեանին իր կատարած բժախնդիր աշխատանքին համար: Առաջնորդ Սրբազանը նաեւ գնահատեց Հայր Յակոբը, իր տարած աշխատանքին համար:

Երեկոն իր աւարտին հասաւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր «Պահպանիչ» աղօթքով:

Նկարներ մեր 45-րդ Տարեշրջանին

Կիրակի՝ **7 Մեպտեմբեր** 2025-ին

տեղի պիտի ունենայ մեր 2025-26 Տարեշրջանի (46-րդ)

Նոր Աշակերտներու Արձանագրութիւնը

(3 - 16 տարեկաններու համար)

Կիրակի՝ **14 Մեպտեմբեր** 2025

Արձանագրութիւն եւ Վերամուտ

(3 - 16 տարեկաններու համար)

Կը խնդրուի դպրոց ներկայանալ ժամը 10:30-էն սկսեալ Ձեր զաւկին/
զաւակներուն հետ արձանագրութեան համար:

Մեր Գործունէութիւնը, ամէն Կիրակի ժամը 10:30 – 1:00

Հետեւեցէ՛ք մեզի

<http://www.sourphagop.org/>

[Sourphagop.org](http://www.sourphagop.org/)

[sh_sundayschool](https://www.instagram.com/sh_sundayschool/)

[SH SundaySchool](https://www.pinterest.com/SundaySchool/)

514-513-4224

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել Տնօրէնին՝

Թորոս Պապիկեան